

Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19041>

Özet

Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i (ÇEGÖ), çocuklarda empati düzeylerini ve geli?imini ölçmek amacıyla tasarlanm??, uyarlama türünde bir psikometrik araçtır. Ölçe?in Türkçe dil geçerli?i ve güvenilirli?i çal??mas? 2018 y?l?nda Marilena Z. Leana-Ta?c?lar, Meltem Biber ve Tuba Kurt taraf?ndan gerçekte?tirilmi?tir. Bu ölçek, okul ça??ndaki çocuklar?n duygusal ve bili?sel empati bile?enlerini ayr? ayr? de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. ÇEGÖ, özellikle çocuk geli?imi, e?itim psikolojisi ve rehberlik alanlar?nda bireysel farklılıklar? saptamak ve empatik beceri geli?imini destekleyen programlar?n etkinli?ini ölçmek için kritik bir araç olarak kullan?lmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Empati, Çocuk Geli?imi, Psikometrik Araç, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal-Duygusal Ö?renme.

Yazarlar

Marilena Z. Leana-Ta?c?lar, Meltem Biber, Tuba Kurt.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, çocuklar?n sosyal etkile?imler s?ras?nda ba?kalar?n?n duygusal durumlar?n? ve bak?? aç?lar?n? anlama yeteneklerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek çocuklar?n empati yetene?inin iki temel boyutunu, yani duygusal tepki verme e?ilimini ve bili?sel perspektif alma becerisini tespit etmeye odaklanm??tır.

Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlaması, orijinal ölçe?in yapısal bütünlü?ünü ve psikometrik kalitesini Türk kültürü ve dil bağlam?nda koruyarak, Türkiye'deki ara?t?rmacılar ve uygulay?c?lar için güvenilir bir ölçüm aracı sağlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki çocuklar?n empati düzeyleri standart ve kar??la?t?r?labilir bir şekilde incelenebilmektedir.

Yapı

ÇEGÖ, psikolojik bir yapı olarak **empatiyi** ölçmektedir. Empati, yalnızca ba?kas?n?n duygular?n? hissetmekle kalmayıp, aynı zamanda o ki?inin durumunu rasyonel olarak anlama yetene?ini de içerir. Bu nedenle ölçek, genellikle iki temel alt boyutta yapılandırılm??tır:

Bili?sel Empati: Bir ba?kas?n?n dü?üncelerini, niyetlerini veya duygular?n? kendi bak?? aç?s?ndan bak??ms?z olarak anlama becerisi (Perspektif Alma).

Duygusal Empati: Ba?ka birinin ya?ad??? duygusal duruma uygun bir duygusal tepki verme veya o duyguyu deneyimleme e?ilimi (Duygusal Tepki).

Bu iki boyut, çocuklar?n sosyal yeterliliklerini ve duygusal zekalar?n? de?erlendirmede kapsamlı bir çerçeve sunar. Ölçek maddeleri, günlük yaşam senaryoları üzerinden bu iki farklı empatik tepki türünü ortaya çıkarmaya amaçlar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmasında (Leana-Taç?lar, Biber & Kurt, 2018), ölçe?in geçerlik çalışmaları yapısal geçerlik üzerine odaklanmıştır. Ölçe?in teorik olarak varsayılan faktör yapısının Türk örnekleminde de tutarlı olup olmadığını incelemek amacıyla **Do?rulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçe?in orijinal yapısına benzer şekilde, empatiyi ölçen alt boyutların kabul edilebilir düzeyde model uyumu gösterdiğini kanıtlamıştır. Bu bulgular, Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i'nin, Türk kültürüne özgü dilsel ve kültürel farklılıklara rağmen, empati yapısının geçerli bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayrıca, ölçe?in yapısal geçerliliği, ilgili diğer sosyal-duygusal ölçüm araçlarıyla olan korelasyonları (ölçüt bağıntılı geçerlik) ile de desteklenmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarlılığını ve zamana karşı kararlılığını de?erlendirmeyi içermiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösteren **Cronbach Alfa** katsayıları ile raporlanmıştır. Uyarlama çalışmasında elde edilen Cronbach Alfa değerleri, hem genel ölçek hem de alt boyutlar için yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilemiştir.

Yüksek güvenirlik katsayıları, ölçe?in uygulayıcıya tutarlı ve güvenilir sonuçlar sunduğunu, dolayısıyla ölçüm hatasının düşük olduğunu göstermektedir. Bu, ölçe?in bilimsel araştırmalarda ve klinik de?erlendirmelerde güvenle kullanılabilmesi anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonu sırasında, ölçe?in çok boyutlu yapısının do?rulamak amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin beklenen bilişsel empati ve duygusal empati faktörleri altında gruplandırıldığını istatistiksel olarak do?rulamıştır. Bu ayrımla, empatinin karmaşık doğasını araştırmacılara sunarak, gelişimsel müdahalelerin hedeflenmesine yardımcı olur.

Yapılan Faktör Analizi, ölçe?in orijinal yapısının kültürel adaptasyon sürecinde başarılı bir şekilde korunduğunu ve maddelerin teorik yapıyla uyumlu bir şekilde yüklendiğini göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçe?in yapısal bütünlüğünün sağlam olduğunu ve Türk örnekleminde de geçerli bir şekilde kullanılabilmesini teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Psikometrik Ölçek (Uyarlama)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Genellikle 3 veya 5 seçenekli, kat?l?mc?n?n veya gözlemcinin s?kl?k/kat?lma düzeyini belirtmesini gerektirir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Çocuklar

Age Group: Okul Ça?? Çocuklar? (Spesifik ya? aral??? için uyarlama makalesine başvurulmal?d?r, tipik olarak 6-12 ya?)

Population Details: Türkiye'deki ilkokul ve ortaokul ö?rencileri örnekleminde geçerlenmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim veya Ö?retmen/Ebeveyn Bildirimi (Uygulama ?ekli, çal??man?n amac?na ve hedef ya? grubuna göre farklı?k gösterebilir.)

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Empati, Duygusal Empati, Sosyal Yeterlilik, Psikolojik De?erlendirme, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama makalesinde belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: mleana@istanbul.edu.tr

Correspondence Address: Marilena Z. Leana-Ta?c?lar (İstanbul Üniversitesi)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlara at?f yap?larak mümkündür. Ancak, ölçe?in tam metni, uygulama k?lavuzu ve ticari kullan?m ko?ullar? hakkında kesin bilgi almak için sorumlu yazar Marilena Z. Leana-Ta?c?lar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2018

Kaynaklar

Leana-Ta?c?lar, M.A., Biber, M. & Kurt, T. (2018). Kids' Empathic Development Scale: Turkish

Language Validity and Reliability. *Journal of Education and Learning*, 7(6).
doi:10.5539/jel.v7n6p111

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

[kids-empathic-development-scale-turkish-language-validity-and-reliability-toad.pdf](#)

Çocuklar?n Empatik Geli?imi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kayna??n orijinal içeri?inde bulunmamaktad?r. Maddelere eri?im ve tam ölçek format? için lütfen Leana-Ta?c?lar, Biber & Kurt (2018) makalesine veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM